

Bayilerin satış elemanlarının hedeflenen kotaları geçmesi için, satış elemanlarına verilen alış veriş çeklerinin pazarlama gideri olarak kabul edilip edilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-901
Tarih	08.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-901

08/03/2012

Konu : Bayilerin satış elemanlarının hedeflenen kotaları geçmesi için, satış elemanlarına verilen alış veriş çeklerinin pazarlama gideri olarak kabul edilip edilmeyeceği,

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Kurumunuzca hedeflenen satış rakamlarına ulaşmak amacıyla bayilik sözleşmesi bulunan distribütörlerin bordrosunda kayıtlı, şirketçe belirlenen hedefleri yakalayan satış elemanlarına prim olarak belirli mağazalarda harcama yapabilme imkanı sağlayan alışveriş çeki verileceği, imza karşılığı verilecek olan söz konusu çeklerin karşılığı olan bedelin aylık dönemler itibarıyla mağaza tarafından Kurumunuza fatura edileceği belirtilerek, satış elemanlarına verilen alışveriş çeklerinin pazarlama gideri olarak kabul edilip edilmeyeceği, prim olarak ödenen alışveriş çeklerinin ücret olarak kaydedilip kaydedilmeyeceği ve verilen primlerden damga vergisi kesintisi yapılp

yapılmayacağı hakkında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (1) numaralı bendinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safı kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, (2) numaralı bendinde ise safı kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safı kazancın tespitinde gider olarak indiriminin mümkün olduğu kabul edilmiştir.

Söz konusu Kanun'un 61'inci maddesinde ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler şeklinde tanımlanmış, müteakiben de ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olmasının veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanun'un 94'üncü maddesinde ise tevkifat yapmak zorunda olan mükellefler sayılmış aynı maddenin (1) numaralı bendinde de hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104'üncü maddelere göre gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Kurumunuz tarafından hedeflenen satış rakamlarına ulaşmak amacı ile satış hedeflerini yakalama başarısına göre bayilik sözleşmesi imzaladığı distribütörün satıştan sorumlu çalışanlarına verilen belirli mağazalarda harcama yapabilme imkanı veren alışveriş çekleri ciro primi niteliğinde olduğundan, söz konusu primlerin Kurumunuz tarafından pazarlama ve satış gideri, distribütör tarafından da gelir olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, distribütörler tarafından, satış elemanlarına verilen alışveriş çeki bedellerinin ücret bordrosuna dahil edilmek suretiyle Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin (1) numaralı bendine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutularak aynı Kanunun 40'inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun l'inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kâğıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün 1/b fıkrasında, maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kâğıtların damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. 2009/15725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01/01/2010 tarihinden geçerli olmak üzere Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasındaki kâğıtlar için damga vergisi oranı binde 6,6 olarak belirlenmiştir.

Buna göre, bayilik sözleşmesi imzalamış olduğunuz distribütörlerin belirlenen hedefleri yakalayan satış elemanlarına verilmek üzere Kurumunuzca distribütörlere verilen hediye çeklerinin, distribütörler tarafından ücret bordrosuna dahil edilmek suretiyle satış elemanlarına ücret olarak ödenmesine ilişkin düzenlenen kâğıtların Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026